

Zadania

Budowa atomu i układ okresowy pierwiastków

Zadanie 1. Na podstawie układu okresowego pierwiastków określ, jaki pierwiastek ma:

30 protonów – Ten pierwiastek to: .....

79 protonów – Ten pierwiastek to: .....

87 protonów – Ten pierwiastek to: .....

80 protonów – Ten pierwiastek to: .....

Zadanie 2. Na podstawie układu okresowego uzupełnij tabelę, podając liczby cząstek podstawowych: p^+ , e^- i n^0 w podanych atomach.

Pierwiastek chemiczny	Liczba		
	protonów (p^+)	elektronów (e^-)	neutronów (n^0)
¹¹⁸ Sn			
⁹¹ Zr			
¹³¹ Xe			
¹³⁷ Ba			
²⁷⁷ Hs			
¹⁸¹ Ta			
¹²⁷ I			

Zadanie 2. Określ konfigurację elektronową następujących pierwiastków: Cl, Ar, Al, Si.

Konfigurację zapisz dwoma sposobami: z rozpisaniem na powłoki elektronowe oraz użyj skróconego sposobu zapisu w nawiasach kwadratowych. W każdym przypadku zaznacz elektrony walencyjne.

Cl

I sposób zapisu: .....

II sposób zapisu: .....

Ar

I sposób zapisu: .....

II sposób zapisu: .....

Al

I sposób zapisu: .....

II sposób zapisu: .....

Si

I sposób zapisu: .....

II sposób zapisu: .....

Zadanie 3. Określ, ile elektronów walencyjnych mają następujące pierwiastki:

P - .....

F - .....

K - .....

Be - .....

Na - .....

Zadanie 4. Na podstawie położenia poszczególnych pierwiastków w układzie okresowym wpisz w tabeli poprawną odpowiedź na każde z pytań:

Pytanie	Odpowiedź
Ile elektronów walencyjnych mają atomy pierwiastka położonego w układzie okresowym w: 3 grupie, w 4 okresie?	
Ile protonów znajduje się w jądrze atomowym pierwiastka położonego w układzie okresowym w: 16 grupie, w 3 okresie?	
Ile powłok elektronowych ma pierwiastek położony w układzie okresowym w 14 grupie, w drugim okresie?	
Jaki charakter chemiczny (metal, półmetal, niemetal) ma pierwiastek położony w 18 grupie, w 4 okresie?	

Zadanie 5. Na podstawie układu okresowego uzupełnij tabelę.

Konfiguracja elektronowa	Liczba atomowa	Liczba masowa	Symbol pierwiastka chemicznego	Nazwa pierwiastka
[2, 8]				
[2, 3]				
[2, 8, 2]				
[2, 8, 10]				
[2, 1]				
[2, 8, 6]				

Zadanie 6. Oblicz, ile neutronów mają izotopy potasu: ${}^{40}_{19}\text{K}$ i ${}^{41}_{19}\text{K}$

${}^{40}\text{K}$ - .....

${}^{41}\text{K}$ - .....

Zadanie 7. Oblicz, ile neutronów mają izotopy potasu: ${}^{12}_6\text{C}$ i ${}^{13}_6\text{C}$ oraz ${}^{14}_6\text{C}$

${}^{12}\text{C}$ - .....

${}^{13}\text{C}$ - .....

${}^{14}\text{C}$ - .....

Zadanie 8. Narysuj modele atomów następujących pierwiastków: Mg, P, Li

Zadanie 9. Odpowiedź w kilku zdaniach:

a) Od czego zależy reaktywność pierwiastka?

.....

.....

.....

.....

b) Dlaczego gazy szlachetne wykazują znikomą reaktywność chemiczną i w warunkach normalnych nie reagują z innymi pierwiastkami?

.....

.....

.....

c) Co to są izotopy pierwiastków?

.....

.....

.....

Zadanie 10. Narysuj model atomów izotopu wodoru: protu, deuteru i trytu oraz określ ich liczbę: protonów, neutronów i elektronów.

	Prot	Deuter	Tryt
Model struktury izotopów			
Liczba elektronów:			
Liczba protonów:			
Liczba neutronów:			

Zadanie 11. Pierwiastek X ma w swoich atomach dwa razy mniej protonów niż pierwiastek Y.

Atomy pierwiastka X, podobnie jak atomy pierwiastka Y mają tyle samo protonów co neutronów.

Liczba neutronów w atomach pierwiastka Y wynosi 20.

a) Oblicz liczby: protonów, elektronów, neutronów znajdujących się w atomach pierwiastków X i Y.

b) Podaj nazwy pierwiastków X i Y.

Zadanie 12. Pierwiastek A ma w swoich atomach trzy razy więcej protonów niż pierwiastek B. Atomy pierwiastka A, podobnie jak atomy pierwiastka B mają tyle samo protonów co neutronów. Liczba neutronów pierwiastka B wynosi 36.

- Oblicz liczby: protonów, elektronów, neutronów znajdujących się w atomach pierwiastków A i B.
- Podaj nazwy pierwiastków A i B.

Zadanie 13. Wyjaśnij, co oznacza masa atomowa pierwiastka?

.....

.....

.....

Zadanie 14. Posługując się zapisem ${}^A_Z E$ przedstaw atomy następujących pierwiastków:

- azot – 15, żelazo – 58, bar – 135
- magnez – 25, cynk – 67, platyna – 195
- siarka – 33, kadm – 110, stront – 88

Zadanie 15. Podaj liczbę elektronów, protonów i neutronów zawartych w następujących atomach:

- ${}^{30}_{14} Si$, ${}^{45}_{21} Sc$, ${}^{204}_{82} Pb$
- ${}^{81}_{29} Cu$, ${}^{209}_{54} Bi$, ${}^{52}_{24} Cr$

Zadanie 16. Podaj symbol chemiczny, liczbę protonów i liczbę masową następujących izotopów:

- zawierającego 3 elektrony i 4 neutrony
- zawierającego 12 elektronów i 13 neutronów
- zawierającego 19 elektronów i 20 neutronów

Zadanie 17. Oblicz, jaki procent masy atomu glinu ${}^{27}_{13} Al$ stanowi:

- łączna masa 13 elektronów znajdujących się w jego atomie
- masa jądra atomu

Zadanie 18. Podaj symbol pierwiastka należącego do:

13. grupy układu okresowego, który ma 3 powłoki elektronowe i takiego, który ma 6 powłok elektronowych
14. grupy układu okresowego, który ma 2 powłoki elektronowe i takiego, który ma 5 powłok elektronowych